

Aaybaya

In samenwerking met:
Uitgeverij StoryLand
Koralenhoeve 15
2160 Wommelgem
België
www.storyland.be
info@storyland.be

ISBN: 9789463987202
NUR: 610
Copyright: © 2019 Nellie Bakboord
Omslagfoto: Nellie Bakboord

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit dit boek verveelvoudigd, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen of openbaar gemaakt op welke wijze ook, zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever of de auteur.

Aaybaya

DE COLUMNS GEBUNDELD

Korte verhalen verschenen
in de Surinaamse krant De Ware Tijd

NELLIE BAKBOORD

INHOUD

Voorwoord	7
Ieder zijn eetcultuur!.....	9
Inbox	13
Echt HEMA!.....	17
Meer dan honderd jaar familie	19
De Limesgracht.....	23
Een stukje familiegeschiedenis	27
Het middageten	29
Handgeschreven brieven	31
Hospita.....	35
Katholieke meisjesschool.....	39
De schijtnoot.....	43
Karakteristieke woningen.....	47
Anneke en ik	51
Man van woord.....	55
Bamiboekje.....	59
Omu	63
Rondje oude huizen	67
Vroegere tijden.....	71
Vrouw zoekt man	75
De Wichersstraat	79
Bijzondere ontmoeting	81
Een Buru tori.....	85
Een gebakken visje met een béétje nasi.....	89
Gastvrij Saramacca	93
Het verhaal van vrouwtje L.	97
Javaanse jongens	101
Josephine Samson-Green	103
De Ladesmastraat	107
Madeireze Surinamers	111
Poëziealbums: een meisjesding.....	115

Nicodemus Johannes Helstone.....	119
Nellie in een column?	123
Terugblikken en stilstaan.....	127
Verantwoording.....	130
Nawoord	130

VOORWOORD

Ik dank hier oprecht mijn dierbaren voor alles wat ik als schrijver nodig heb tijdens het proces.

Mijn echtgenoot Wilgo Holwijn, onze kinderen Sharon, Chiron en Zhivago. Een super thuisfront die altijd voor mij klaar staat. Onbaatzuchtig. Liefdevol. Ze zijn mijn kanjers! Ze lazen de concepten en gaven de nodige feedback. Ik dank ook mijn schoondochter Annemarie voor al haar nuttige tips. En dankbaar ben ik voor de warme brasas tijdens mijn schrijfpauzes van Nina en Louie, mijn liefste kleintjes.

Tenslotte 'gran tangi Carla Bakboord.' Mijn jongste zus. 'Het wordt nu tijd te publiceren', dat riep ze denk ik duizend keer. Zij kreeg de redactie van de Ware Tijd enthousiast en de eerste Aaybaya zag in 2004 het levenslicht.

Diemen 25 november 2019

Nellie Bakboord

IEDER ZIJN EETCULTUUR!

‘Let maar op. Na het 25e woord beginnen Surinamers te praten over eten’, zegt Georgine en op haar lief gezicht verschijnt een innemende glimlach. Ik moet hier hartelijk om lachen, spreek haar niet tegen en denk zelf dat Surinamers het vijftiengste woord niet halen. We praten niet alleen graag over eten, we maken er met heel veel plezier ook een sport van. ‘Uitbundig eten’ neemt een heel belangrijke plaats in binnen onze cultuur. Een Surinaamse ‘verjaring’ zonder eten is geen verjaring. Ook bij een lezing, boekpresentatie of welke gelegenheid dan ook, rekenen Surinamers op een goedverzorgde lekkere hap. Bij Hollanders, vooral degene die nog niet ingeburgerd zijn, is het even anders. Zij houden niet van dat ‘gedoe’. Zij organiseren een borrel. Met ossenworst, plakjes leverworst en blokjes kaas met augurk. Hier en daar een nootje. Zij verwijten ons dat we altijd over eten praten en als je hoort hoe zij met eten omgaan lijkt het alsof zij ‘eten om te leven’ en wij ‘leven om te eten’.

De opmerking van Georgine Rustwijk zit nog steeds in mijn achterhoofd wanneer ik bezig ben met het opscheppen van een kommetje soep voor mijn kroost. We aten cassavesoep zoals mijn moeder die maakte. Wanneer de soep helemaal klaar is, voegt zij om het af te maken een blikje kokosmelk toe. Terwijl de kids en ik samen intens van de soep zitten te genieten, kan ik het niet nalaten even te grinniken omdat ik het gezicht van Georgine weer helemaal voor me zag. Toen Georgine zei dat Surinamers het altijd over eten hebben herkende ik het natuurlijk wel, maar of het echt al na het vijftiengste woord is?

Wij zijn wel altijd bezig met eten en misschien nog wel het meest in Suriname. Al moet je er een flink stuk voor omrijden of helemaal uit Holland laten halen, we hebben het ervoor over. Vraag een willekeurige Surinamer hoe zijn of haar verblijf in Suriname was en je krijgt de prachtigste bloemlezing. Meisje ik heb zo verschrikkelijk lekker gegeten. Ik ben vier keer naar Chi Min gegaan. Die Chinezen daar geven je verschrikkelijk veel vlees. Je krijgt het gewoon niet op. Ik had na het eten echt moeite met opstaan. Elk weekend aten we tot laat in de nacht op Blauwgrond. Ik proef die bami van Pawiro nog steeds in mijn mond. Ken je Fa Tai? Vooral die geroosterde kalkoen gevuld met nóg meer vlees. Om te smullen. En voordat we zondags naar boiti gingen met pannen vol eten, stopten we natuurlijk op Lelydorp om eerst wat te eten.

Je weet toch dat je 's morgens al uitgebreid kan smullen van de Javaanse keuken? We kochten extra porties voor later want op boiti kan je niets kopen. Laat niemand je wat wijs maken. Hooguit wat suikerriet, markoesa, een handje bacove, cassavebrood of dosi. Je kan je voorstellen dat na het aanhoren van zo een smakelijk klinkend reisverhaal je geneigd bent onmiddellijk een Surinaamse pot te starten. Op de valreep probeer je nog te vragen of ze ook foto's hebben gemaakt, maar het water loopt je ondertussen zo in de mond waardoor je die vraag ogenblikkelijk doorslikt. Aaybaya, ook ik heb situaties meegemaakt waar nog tijdens het nuttigen van de maaltijd discussies werden gevoerd over de volgende maaltijd. Alle gerechten van onze verschillende bevolkingsgroepen passeren dan de revue. Als ik hieraan terugdenk blijf ik lachen en ben ervan overtuigd dat Surinamers leven om te eten en Hollanders eten om te leven. Toch worden

Surinamers niet moe van dezelfde gerechten op hun feestjes. Traditiegetrouw is er pom, pastei, kip, bami, nasi en voor de liefhebbers natuurlijk b.b. met r. Bruine bonen met rijst mag nooit ontbreken. Wat je niet op krijgt vul je een beetje aan en neem je mee in het alom bekende Chinese bakje, of je verlaat het feest met minstens één stuk gele of bruine cake verpakt in een stukje folie. De ingeburgerde Surinamer organiseert een koud buffet. Geen haar op je hoofd die eraan denkt een bakje mee te nemen. Het staat niet fatsoenlijk dus zorg je ervoor dat de maag ter plekke wordt gevuld. Je eet tot je niet meer kan!

INBOX

In mijn inbox heb ik als een gek zitten zoeken naar een emailbericht welke ik dacht te hebben opgeslagen. Zoeken kost tijd als je berichten niet delete. Terwijl ik mijn inbox ondersteboven keer denk ik aan mijn dierbare landgenoten die van alles hebben getrotseerd om hun dozen op tijd in Suriname te krijgen.

Dozen met allerlei lekkers en hebbedingetjes worden vooraf opgestuurd omdat we zonder broko ede willen genieten van een welverdiende kerstvakantie. Je kan het zo gek niet bedenken of het gaat in de doos. Alsof er niets behoorlijks te koop is in Suriname. Nadia heeft al drie van de allergrootste dozen gepost. Of waren het vier? Bewust laat ik haar familienaam achterwege want tijdens het verschepen kan er van alles misgaan. Henna is al in Suriname en kan bijna direct na aankomst doorrijden naar Nieuwe Haven om haar dozen zelf in te klaren. Ik zie nog haar vette knipoog toen ze uitgebreid op het grote marktplein in Amsterdam Zuidoost uit de doeken deed hoe zij dit handig aanpakt. Henna zal van niemand een emailberichtje krijgen met een lijstje 'hebbedingetjes.'

Hebbedingetjes! Dat was het onderwerp. Snel open ik de mail afkomstig van mijn moeder.

Al lezende maak ik aantekeningen die, wanneer ik ermee klaar ben, een doodgewoon boodschappenlijstje zijn geworden.